

Programowanie I. Wprowadzenie. Proces programowania

Aleksander Denisiuk
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
Olsztyn, ul. Słoneczna 54
denisjuk@matman.uwm.edu.pl

6 lutego 2018

Wprowadzenie. Proces programowania

Programowanie

Cztery kroki
programowania

Najnowsza wersja tego dokumentu dostępna jest pod adresem

<http://wmii.uwm.edu.pl/~denisjuk/uwm>

Programowanie

❖ Programowanie

Cztery kroki
programowania

Programowanie

Programowanie

Programowanie

❖ Programowanie

Cztery kroki
programowania

- Rozwiązanie konkretnego zagadnienia za pomocą komputera
  - ◆ sporządzenie *programu*
    - kompletna, dokładne i zrozumiałe rozwiązanie zagadnienia
- Program komputerowy a przepis kulinarny

- ❖ Kroki
- ❖ Formułowanie
- ❖ Projektowanie
- ❖ Kodowanie
- ❖ Utrzymanie

Cztery kroki programowania

Kroki

Programowanie

Cztery kroki
programowania

❖ Kroki

- ❖ Formułowanie
- ❖ Projektowanie
- ❖ Kodowanie
- ❖ Utrzymanie

1. Formułowanie zadania
  2. Projektowanie rozwiązania
  3. Kodowanie programu
  4. Utrzymanie programu
- Dokumentacja

Formułowanie zadania

Programowanie

Cztery kroki
programowania

❖ Kroki

❖ **Formułowanie**

❖ Projektowane

❖ Kodowanie

❖ Utrzymanie

- Umowa między użytkownikiem a programistą
  1. dokładność
    - ◆ wykluczyć niejednoznaczności
  2. kompletność
    - ◆ rozważyć również błędne dane
  3. zrozumiałość
- Balans pomiędzy trzema wymaganiami

Case study

Programowanie

Cztery kroki
programowania

❖ Kroki

❖ **Formułowanie**

❖ Projektowanie

❖ Kodowanie

❖ Utrzymanie

- Czy zagadnienie jest dobrze sformułowane?

wprowadzić, uporządkować i wyświetlić trzy liczby

Standardowe sformułowane

Programowanie

Cztery kroki
programowania

❖ Kroki

❖ **Formułowanie**

❖ Projektowane

❖ Kodowanie

❖ Utrzymanie

1. Nazwa
2. Ogólne opisanie
3. Dane wejściowe
4. Dane wyjściowe
5. Błędy
6. Przykład

Case Study

Programowanie

Cztery kroki
programowania

❖ Kroki

❖ **Formułowanie**

❖ Projektowane

❖ Kodowanie

❖ Utrzymanie

Nazwa

Sortowanie trzech liczb

Opisanie

Wprowadzenie trzech liczb całkowitych i wyświetlenie ich w rosnącej kolejności

Dane Wejściowe

Wprowadza się trzy liczby całkowite, po jednej w każdej linii. Liczba całkowita składa się z jednej lub więcej cyfr dziesiętnych, opcjonalnie poprzedzonych znakiem $+$ lub $-$.

Dane Wyjściowe

Wyświetla się w jednej linii trzy wprowadzone liczby w kolejności od mniejszej do większej, z lewa na prawo. Poszczególne liczby rozdzielone są spacją.

Case Study. Błędne dane

Programowanie

Cztery kroki programowania

❖ Kroki

❖ **Formułowanie**

❖ Projektowanie

❖ Kodowanie

❖ Utrzymanie

Błędne Dane

1. Jeżeli wprowadzono mniej niż trzy liczby, program czeka na kontynuację wejścia
2. Wszystkie wprowadzone dane, oprócz pierwszych trzech linijek, są ignorowane
3. Jeżeli linijka zawiera więcej, niż jedną liczbę, program kończy pracę, wyświetlając komunikat:

Błąd danych: w każdym wierszu powinno być po jednej liczbie

Case Study. Przykład

Programowanie

Cztery kroki
programowania

❖ Kroki

❖ **Formułowanie**

❖ Projektowane

❖ Kodowanie

❖ Utrzymanie

Przykład

Wejście:

-3

2

+17

Wyjście:

-3 2 +17

Błędne dane. Niezdefiniowane zachowanie

Programowanie

Cztery kroki
programowania

❖ Kroki

❖ **Formułowanie**

❖ Projektowanie

❖ Kodowanie

❖ Utrzymanie

- *undefined behaviour*
  - ◆ w programach
  - ◆ w kompilatorze C

Projektowane

Programowanie

Cztery kroki
programowania

❖ Kroki

❖ Formułowanie

❖ **Projektowane**

❖ Kodowanie

❖ Utrzymanie

- Sformułowanie zadania przemienić na algorytm
  - ◆ metoda dedukcyjna
  - ◆ metoda indukcyjna
- pseudokod

Kodowanie

Programowanie

Cztery kroki programowania

- ❖ Kroki
- ❖ Formułowanie
- ❖ Projektowanie
- ❖ **Kodowanie**
- ❖ Utrzymanie

- Translacja algorytmu na program
- Języki programowania
  - ◆ kod maszynowy
  - ◆ niskopoziomowe i wysokopoziomowe
  - ◆ kompilowane, interpretowane, JIT kompilacja
  - ◆ języki ogólne a specjalizowane
  - ◆ dynamicznie, statycznie typowane
  - ◆ programowanie imperatywne, deklaratywne, programowanie obiektowe, etc

Popularne języki programowania

Programowanie

Cztery kroki
programowania

❖ Kroki

❖ Formułowanie

❖ Projektowanie

❖ **Kodowanie**

❖ Utrzymanie

● TIOBE programming community index

1. Java (14,639%)	11. Ruby
2. C (7,002%)	12. Visual Basic
3. C++ (4,751%)	13. Swift
4. Python	14. R
5. C#	15. Objective-C
6. Visual Basic .NET	16. Go
7. JavaScript	17. MATLAB
8. Język asemblera	18. Delphi/Object Pascal
9. PHP	19. PL/SQL
10. Perl	20. Scratch

● C językiem roku 2017!

Języki programowania

Programowanie

Cztery kroki programowania

- ❖ Kroki
- ❖ Formułowanie
- ❖ Projektowanie
- ❖ **Kodowanie**
- ❖ Utrzymanie

● Fortran

◆ *John Backus*

● Ada

◆ *Jean Ichbiah*

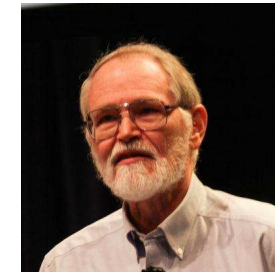
● C

◆ *Ken Thompson*

◆ *Dennis Ritchie*

◆ *Brian Kernighan*

Języki obiektowe

Programowanie

Cztery kroki programowania

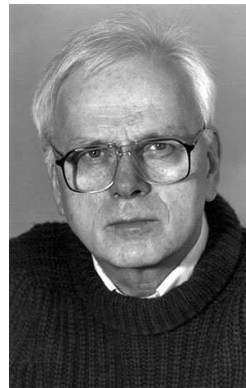
- ❖ Kroki
- ❖ Formułowanie
- ❖ Projektowanie
- ❖ **Kodowanie**
- ❖ Utrzymanie

● Smalltalk

◆ *Alan Kay*

● Simula

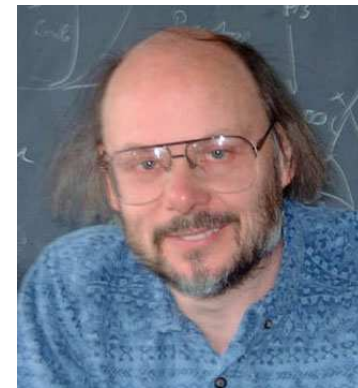
◆ *Kristen Nygaard*

● Objective C

◆ *Brad Cox*

● C++

◆ *Bjarne Stroustrup*

Programowanie

Cztery kroki programowania

- ❖ Kroki
- ❖ Formułowanie
- ❖ Projektowanie
- ❖ **Kodowanie**
- ❖ Utrzymanie

● C# (.net)

◆ *Anders Hejlsberg*

● Java

◆ *James Gosling*

Języki deklaratywne

Programowanie

Cztery kroki programowania

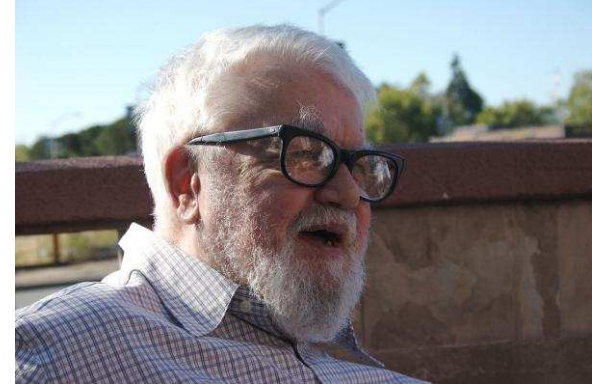
- ❖ Kroki
- ❖ Formułowanie
- ❖ Projektowane
- ❖ **Kodowanie**
- ❖ Utrzymanie

● Prolog

◆ *Alain Colmerauer*

● Lisp

◆ *John McCarthy*

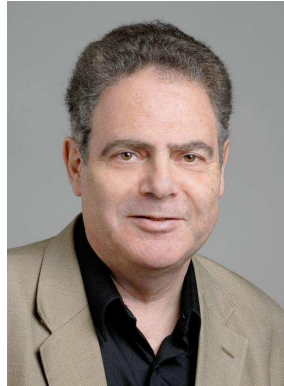
Bardzo dobre języki programowania

Programowanie

Cztery kroki programowania

- ❖ Kroki
- ❖ Formułowanie
- ❖ Projektowanie
- ❖ **Kodowanie**
- ❖ Utrzymanie

● Eiffel

◆ *Bertrand Meyer*

● Scheme

◆ *Guy L. Steele Jr.*

● Haskell

◆ *Lennart Augustsson*

● Erlang

◆ *Mike Williams*
Joe Armstrong

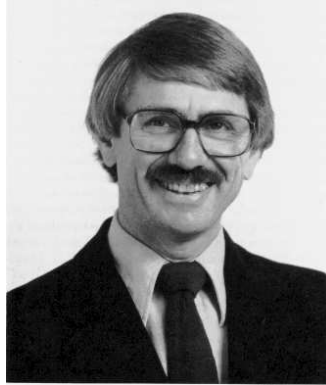
Języki skryptowe

Programowanie

Cztery kroki programowania

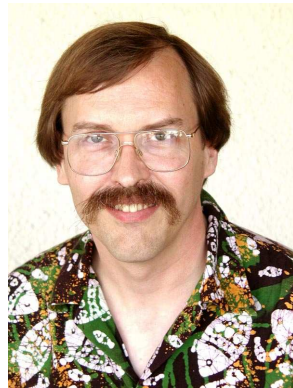
- ❖ Kroki
- ❖ Formułowanie
- ❖ Projektowanie
- ❖ **Kodowanie**
- ❖ Utrzymanie

● Basic

◆ *Thomas Kurtz*

● Perl

◆ *Larry Wall*

● Python

◆ *Guido van Rossum*

● Rubi

◆ *Yukihiro Matsumoto*

Python

Programowanie

Cztery kroki programowania

- ❖ Kroki
- ❖ Formułowanie
- ❖ Projektowanie
- ❖ **Kodowanie**
- ❖ Utrzymanie

Guido van Rossum, 2014

Język C (1972)

Programowanie

Cztery kroki programowania

- ❖ Kroki
- ❖ Formułowanie
- ❖ Projektowane
- ❖ **Kodowanie**
- ❖ Utrzymanie

- Imperatywny, strukturalny, wysokiego poziomu język ogólnego przeznaczenia

- K&R C (1978)
- ANSI C (1989)
- C99
- C11

- C++ (1983)
  - ◆ ANSI C++ (1996)
  - ◆ C++11
  - ◆ C++17

Utrzymanie programu

Programowanie

Cztery kroki programowania

- ❖ Kroki
- ❖ Formułowanie
- ❖ Projektowanie
- ❖ Kodowanie
- ❖ **Utrzymanie**

- Testowanie
- Szkolenie użytkowników
- Poprawka błędów
- Modyfikacja

- Dokumentacja